

Polasaí Litearthachta

Coláiste Íde

Réamhráiteas

Socraíodh polasaí a chur le chéile i 2016/ 2017. Bhí na múinteoirí Gaeilge, múinteoir Fraincise agus múinteoir Béarla ar an gcoiste litearthachta.

Scóp

Baineann an polasaí seo le gach scoláire i gColáiste Íde.

Gaol le Ráiteas Misin agus Éiteas na scoile

Tá dlúth cheangal idir an cód seo agus éiteas na scoile mar atá leagtha síos ag Iontaobhaithe Choláiste Íde sa Ráiteas Misin.

Is é príomh aidhm na scoile ná “forbairt an duine ina iomláine”. Is é an brí atá le seo ná forbairt ar gach gné de shaol an duine- sóisialta, spioradálta, cruthaitheach, intleachtúil, aeistéiticiúil, fisiciúil agus morálta.

Réasúnacht

Beifear ag súil le polasaí éifeachtach gníomhach ionas go bhfuil an timpeallacht foghlamtha eagraithe, rud a chinntíonn go gcuirfear oideachas iomláin ar fáil, do gach dalta.

Sainmhíniú

Is é atá i gceist le litearthacht ná an cumas le bheith in ann na cineálacha éagsúla den chumarsáid a léamh, a thuiscint agus léirthuiscint chriticiúil don an teanga labhartha, téacs clóite, na meáin chraolta, agus na meáin dhigiteacha ina measc

Aidhmeanna

- Muinín agus dearcadh na scoláirí de a fheabhsú ó thaobh na litearthachta de
- Tábhacht na litearthacht a léiriú sa gnáth saol
- Scileanna litearthachta oiriúnach agus riachtanach a mhúineadh dos na scoláirí

Ról agus Freagracht

Tá an Bord Bainistíochta freagrach as an bpolasaí a dhearbhu agus tá an fhoireann uile freagrach as an bpolasaí a chur í ngníomh go laethúil.

Ról na Scoláirí

Baineann an polasaí seo le gach scoláire sa scoil agus tá dualgas orthu na treoireacha a leanúint

Ról na Múinteoirí Ábhair

Nasc Traschuraclaim

Gaeilge	<ul style="list-style-type: none">• Ceapadóireacht• Póstaeir – Ealaín• Léitheoireacht – Filíocht• Ceol / Filíocht / iomainn
Béarla	<ul style="list-style-type: none">• Tuiscint• Eolas• Comhrá• Smaointeach chriticiúla
Mata	<ul style="list-style-type: none">• Téarmaí, sainmhínte• Eochair fhocal• Nascadh idir eochair fhocail agus léaráidí• Toisí• Siombail• Tuiscint fadhbanna• Anailís ar an torthaí
Fraincis	<ul style="list-style-type: none">• Comórtas litriú• Físeáin a dhéanamh• Díospóireacht• Scéalta a chumadh• Ag léamh ós ard• Ról imirt• Cluas thuiscint• Iontráil dialanna – r phost – CV• Cártaí a poist – nótaí
Stair	<ul style="list-style-type: none">• Foclóir• Litriú• Scríobh• Struchtúr aistí• Eagraíocht• Léamh
Tír Eolas	<ul style="list-style-type: none">• Téarmaíocht éagsúil – téarmaí nua nach mbeadh acu• Struchtúr freagraí agus aistí• Tionscnamh a phleanáil, a dhéanamh agus a scríobh suas• Eolas a scagadh agus anailís a dhéanamh air

Eolaíocht	<ul style="list-style-type: none"> • • Téarmaíocht éagsúil nach bhfuil acu in ábhair eile • Turgnamh a scríobh amach sa bhfoirm ceart, e.g. Teideal, abhá, modh, torthaí, conclúid • Anailís a dhéanamh ar torthaí • Topaicí / Ceapadóireacht / Léitheoireacht • Téarmaí, sainmhínte • Eochair fhocal • Nascadh idir eochair fhocail agus léaráidí
Eacnamaíocht Bhaile/ OSPS	<ul style="list-style-type: none"> • Litearthacht sa Ghaeilge, Téarmaí de measúnú, modh coinníollach • Reachtaíocht faoi bhia • Airticil a léamh faoi gach gné den Each. Bhaile i nuachtáin
Staidéar Gnó/ Gnó	<ul style="list-style-type: none"> • Téarmaí, eochairfhocail • Tuiscint (leamh thuiscint) • Toisí • Siombail • Tuiscint fadhbanna
Ealaín	<ul style="list-style-type: none"> • Filíocht – file difriúil – íomhánna • A ghníomhaí – rudaí a chaitheamh síos • Scannáin – dialogue – suíomh, cur síos ar an ait, cur síos ar éadaí, cur síos ar props
OSSP	<ul style="list-style-type: none"> • Topaicí • Ceapadóireacht/ Léitheoireacht
Ceol	<ul style="list-style-type: none"> • Cumadóirí • Fuaim agus foclóir • Stair na hÉireann

Ról na Múinteoirí Tacaíocht Foghlama

Aithníonn an scoil ról an múinteoir tacaíocht foghlama a chuireann an tacaíocht cuí ar fáil ar bhonn leanúnach de réir treoireacha an múinteoir ábhair agus moltaí ón measúnú i gcás riachtanais speisialta.

Ról an fhoireann uile

Aithníonn an coláiste an ról lárnach atá ag gach ball foirne tús áit a thabhairt don litearthacht Gaeilge ins gach comhrá sa choláiste.

Ról na dTuismitheoirí/ Caomhnóirí

Déanfar comhoibriú na dtuismitheoirí a spreagadh agus a mhúscailt trí chumarsáid leis an scoil tríd na cruinnithe tuismitheoirí/ múinteoirí. Bíonn cruinniú tuismitheoirí / múinteoirí uair sa bhliain ina ndéantar dul chun cinn an scoláire a phlé.

Bord Bainistíochta

- An Bord Bainistíochta a dheineann bainistiú thar cheann na scoile. Aithníonn an scoil ról an Bhoird Bainistíochta i bhforbairt agus i bhfeidhmiú an pholasaí.
- Déantar forbairt ar gach polasaí fé údarás an Bhoird agus is le húdarás an Bhoird a chuirtear i bhfeidhm gach polasaí.

Bord Stiúrthóirí

- Is é an Bord Stiúrthóirí a dheineann stiúir ar Coláiste Íde. Aithníonn an coláiste ról na Stiúrthóirí i bhforbairt agus feidhmiú an pholasaí.
- Déantar forbairt ar gach polasaí fé údarás an Bhoird agus is le húdarás an Bhoird a chuirtear i bhfeidhm gach polasaí.

Acmhainní

- Teist caighdeánach a dhéanamh trí mheán na Gaeilge
- Pónaireáin
- Cúpla Foclóir Mór Breise a fháil
- Acmhainní PDST (tá roinnt mhaith acmhainní saor in aisce e.g. póstaer agus acmhainní le haghaidh obair grúpa)
- Kindle
- Na Leabhair léitheoireachta a mhéadú
- Lipidí chun rudaí éagsúla a lipéadú ar fud na scoile

Plean Gníomhach

Tá sé i gceist againn na nithe seo a leanas a chur i bhfeidhm de réir a chéile;

Gníomh	Déata & dáta:	Le déanamh & dáta:	Cé atá freagrach as:
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Coiste Litearthachta ❖ Béim a chur ar litearthacht i rith Seachtain na Gaeilge tríd na rudaí seo a leanas mar shampla; An Dán is Fearr Liom (roghnaithe ag na múinteoirí), Crosfhocail, Díospóireachtaí agus gearrscéalta a chumadh ❖ Níos déanaí gearrscéalta a dhéanamh sna meáin difriúla e.g. scríofa, drama, fíis, clár raidió etc. ❖ Athbhreithniú le déanamh go rialta ar na spriocanna a bhíonn leagtha síos cheana féin e.g. foclóir a úsáid i ngach ábhair (Moladh é sin a treisiú ag na cruinnithe ranga gach Luan), cuspóirí a scríobh suas ag tús gach rang agus an obair bhaile a scríobh suas go luath sa rang. ❖ Ba cheart teist caighdeánach trí mheán na Gaeilge a fháil chun dul chun cinn na daltaí a mheas ag tús agus deireadh na bliana. ❖ Moladh díriú ar an phoncaíocht ag féachaint ar aghaidh e.g. cinn litreacha, lán stadanna agus fleiscín – tús phointe mhaith is ea é a bhaineann le gach ábhair. ❖ Feabhas a chur ar lámhscríbhneoireacht agus béim a chur ar scríbhneoireacht reatha. ❖ Níos mó béim le chur ar ceartúcháin a scríobh amach tar éis teist nó cóipleabhar a fháil ar ais agus torthaí a chur isteach sa ghraf sa dhialann obair bhaile. ❖ Club léitheoireachta a bhunú - pónaireáin a chur ar fáil i Halla Muire chun spás léitheoireachta a chruthú. ❖ Seachtain Litearthachta a eagrú i mí Dheireadh Fómhair ❖ Spriocanna a leagadh amach ón suirbhé ranga 			

Seicliosta Litearthachta

Timpeallacht litearthachta sa seomra ranga

- Ábhair léitheoireachta
- Réimse leathan leabhar ar fáil
- Na Cineálacha Taispeántais atá sa scoil

Timpeallacht ábhair saibhir i bprionta

- Sna háiteanna poiblí sa scoil
- Póstaeir léitheoireachta
- Taispeántais a bhaineann le leabhair léitheoireachta atá suas go dáta
- Cúinne léitheoireachta
- Leabharlann

Múineadh agus Foghlaim

- Cuspóirí roinnte ag an bhfoireann uile
- Cé atá freagrach as litearthacht a mhúineadh?
- Soiléireacht maidir le caighdeán agus torthaí
- Tuiscint ar an dtéarmaíocht e.g. aois léitheoireachta

Plean Feabhsúcháin Litearthachta agus uimhreas

- Ag leagadh síos spriocanna sa phlean ábhair
- Táscaire Ratha
- Acmhainní ag teastáil- liosta á chur le chéile
- Scála ama le haghaidh cur i bhfeidhm- tréimhse bliana
- Múinteoirí freagrach as gníomh a chur i bhfeidhm
- Ag coimeád taifead- I lámhleabhair an mhúinteora
- Aiseolas do dhaltaí
- Athbhreithniú

Áiteanna ina bhfuil gá le feabhas (2017/2018)

- Daltaí le deacrachtaí litearthachta
- Ag léamh don pléisiúr
- Obair scríofa – cruthaitheach agus bainteach leis an gcuraclam
- Imeachtaí litearthachta sa scoil
- Eolas agus scileanna litearthachta digiteacha
- Idirghabhálaithe
- Nasc Scoil/Clann/Comhphobal

Forbairt Proifisiúnta leanúnach

Scoil lonnaithe

Straitéisí go gach mhúinteoir

An Roinn Bhéarla agus TFC

Athbhreithniú á dhéanamh go rialta

Seachtain Litearthachta 2017/2018

16 Deireadh Fómhair 2017

Dé Luain	Comórtas litriú Deachtú Seastán eolais Cé hí mise?
Dé Máirt	Comórtas litriú Deachtú Comórtas léitheoireachta
Dé Céadaoin	Comórtas litriú Deachtú Comórtas físeáin
Déardaoin	Comórtas litriú Deachtú Cluichí boird- sóisir- Pictionary articulate
Dé hAoine	Comórtas litriú- craobh Deachtú Bronnadh na nduaiseanna